

MONOGRAFIE, ČLÁNKY, RECENZE, ROZHOVORY

Adamson Natalie–Norris Toby (eds.), *Academics, Pompiers, Official Artists and the Arrière-garde: Defining Modern and Traditional in France, 1900–1960*, Newcastle upon Tyne 2009

Almanach Akademie výtvarných umění v Praze, Praha 1926

Atsebešová L. [Šebestová Ludmila], Julius Mařák a jeho škola, *Ženský svět* XXXIII, č. 5, 1929

Baladrán Zbyněk, Vystřihování jako praxe myšlení, in: Winter Tomáš (ed.), *Emil Filla. Archiv umělce*, Praha 2010

Baleka Jan, *Výtvarné umění. Výkladový Slovník (malířství, sochařství, grafika)*, Praha 1997

Bartko Ján, *Výtvarná výchova ve 3. a 4. ročníku středních pedagogických škol*, 2. díl, Praha 1990

Bartlová Milena, *Naše, národní umění. Studie z dějin dějepisu umění*, Praha 2009

Bartlová Milena–Šosová Jitka, Autenticita: kritický pojem konstrukce nového kánonu českých dějin moderního umění, *Umění* LXX, č. 4, 2022

Boučková Jitka, *Julius Mařák*, Pardubice 1981

Boučková Jitka, *Slohy a směry v malířství XI–XX století*, Pardubice 1969 (2. vydání)

Burget Eduard, Zrození šedé z černé a bílé. Pokus o historickou rekonstrukci pojmu „šedá zóna“, *Česká literatura* LXIX, 2021

Carrier David, Art and its Canons, *The Monist* LXXVI, č. 4, 1993

Cottington David, *Radical Art and the Formation of the Avant-Garde*, New Haven 2022

Čejka Bohumil, Leváctví a umělecký talent, *Topičův sborník literární a umělecký* IV, č. 3, 1916

Čermák Petr, Oživení (nejen) v Salónu, *Vlasta* XLII, č. 37, 1988

České umění 1939–1999. Programy a impulzy, Praha 2000

Čtyři otázky mladým, *Výtvarné umění*, č. 1, 1992

Čumlivksi Denko, Diví muži jako štítonoši na pečeti Těmy II. z Koldic ze 17. III. 1368, *Umění* XXIV, č. 4, 1976

Dempsey Amy, *Umělecké styly, školy a hnutí*, Praha 2002

Dombrowski André, Incorporating Impressionism, in: Dombrowski André (ed.), *Wiley Blackwell Companion to Impressionism*, Hoboken 2021

Dostál Martin, Divišova retrospektiva, in: *Diviš*, Praha 2008

Dyk Viktor, Dekadence?, *Časopis pokrokového studentstva* V, č. 2, 1901

Elkins James, *Stories of art*, New York 2002

Fidelius Petr, Kultura oficiální a neoficiální, *Kritický sborník* (samizdat), č. 3, 1981, dostupné z: <https://www.ucl.cas.cz/edicee/images/data/antologie/zdejin/4/39.pdf>, vyhledáno 1. 8. 2025.

Fišer Marcel, ±50. *Generace osmdesátých let*, Klatovy 2006

Fyman Vladimír–Petrová Eva, *Skupina 42*, Litoměřice 1989

- Harris Jonathan, *Art History. The Key Concepts*, New York 2006
- Hejdánek Ladislav, Filosofie na konci modernity, *Česká mysl* XLII, č. 1–2, 1992
- Hejková Kateřina, Dvojitý život architekta D. V. (rozhovor s Davidem Vávrou), *Mladý svět* XXXVII, č. 7, 9. 2. 1995
- Hendrych Jiří, Projev na sjezdu SČSVU 1960, in: Morganová Pavlína–Svatošová Dagmar–Ševčík Jiří (eds.), *České umění 1938–1989. Programy, kritické texty, dokumenty*, Praha 2001
- Henek Tomáš–Kurfürst Josef, *Jak vychovávat v rodině dětí předškolního věku k práci*, Praha 1958
- Homolka Jaromír, K nové instalaci sbírky české gotiky v Národní galerii, *Umění* X, 1962
- Homolka Jaromír–Kesner Ladislav, *České umění gotické*, Praha 1964
- Horová Anděla (ed.), *Nová encyklopedie českého výtvarného umění*, 1. díl, Praha 1995
- Hradecký F. [Jiřík František Xaver], Několik uměleckých portrátů, *Květy* XX, č. 8, 1898
- Hudba a společnost, *Kulturní tvorba* IV, č. 1, 6. 1. 1966
- Hylmar Tomáš, "Jsme jediní moderní ve svých generacích." Úvahy nad činností Skupiny 42 v dopisech Jindřicha Chalupického z roku 1945, *Umění* LXVII, č. 1–2, 2019
- Chamonikola Kaliopi–Sobotka Jiří, Malba generace 80. let, *Ateliér* XXIV, č. 2, 27. 1. 2011
- Chalupecký Jindřich, Generace, in: idem, *Obhajoba umění 1934–1948*, Praha 1991. Původně publikováno v: *Život* XX, č. 4–5, 1946
- Chalupecký Jindřich, Jak to bylo, *Výtvarná práce* XVIII, č. 4, 13. 2. 1970
- Chalupecký Jindřich, Počátky Skupiny 42, *Výtvarná práce* XI, č. 19–20, 1. 11. 1963
- Chalupecký Jindřich, Svět, v němž žijeme, *Program D* 40, č. 4, 1939–1940
- Jelínková Dagmar, *Výtvarné tendence. Obrazy a plastiky 2. pol. 20. stol. ze sbírek Středočes. galerie*, Praha 1990
- Jiřík František Xaver, *Vývoj malířství českého ve století 19.*, Praha 1909
- Just Vladimír, *Poklona není můj obor. Úvahy posttelevizní a jiné z let 1990–1995*, Praha 1996
- Kalvoda Alois, *Přátelé výtvarníci. Vzpomínky a úvahy 1907–1929*, Praha 1929
- Karásek Jiří–Procházka Arnošt, Moderní Revue pro literaturu, umění a život, *Literární listy* XV, č. 19, 16. 9. 1894
- Klimešová Marie, České výtvarné umění druhé poloviny 20. století, in: Alan Josef (ed.), *Alternativní kultura. Příběh české společnosti 1945–1989*, Praha 2001
- Klimešová Marie, *Věci umění, věci doby. Skupina 42, Řevnice–Plzeň* 2011
- Kolich Tomáš, Čáry máry: čáry! Nástrahy vizualizací sítí nejen v horizontálních dějinách umění, in: *AUC Philosophica et Historica*, č. 2, 2020
- Konečný Dušan, *Mladí čeští malíři*, Praha 1978
- Konečný Dušan, Naše umění slouží zájmům lidu a socialismu, *Výtvarná kultura* VI, č. 5, 1982

- Konečný Dušan, Umění oficiální a neoficiální? Staronový mýtus současné buržoazní uměnovědy, *Rudé právo* LXI, č. 92, 18. 4. 1981
- Konečný Dušan, *Výstavy současného umění*, Praha 1977
- Konrád Vítězslav [David Jiří], Zpráva o založení umělecké skupiny „Tvrdohlaví“, in: Morganová Pavlína–Svatošová Dagmar–Ševčík Jiří (eds.), *České umění 1938–1989. Programy, kritické texty, dokumenty*, Praha 2001
- Kopecký Jan, Nejubilejní, *Plamen* VI, č. 2, 1964
- Kotalík Jiří, *České malířství XX. století. Díl 1. Generace devadesátých let*, Praha 1971
- Kotalík Jiří, Malíř města, in: Kolář Jiří–Janč Jan–Kotalík Jiří, *Kamil Lhoták*, Praha 1948
- Kotalík Jiří, *Skupina 42. Retrospektivní výstava obrazů, plastik, grafiky a fotografie z let 1938–1949*, Praha–Brno 1963
- Kotalík Jiří T.–Jirásko Luděk, Julius Mařák a Akademie výtvarných umění v Praze, in: Blažíčková-Horová Naděžda (ed.), *Julius Mařák a jeho žáci*, Praha 1999
- Kováč Peter, Bilance názorů a tvůrčí zodpovědnosti. Salón výtvarných umělců 1988, *Rudé právo* LXVIII, č. 168, 19. 7. 1988
- Kovářna František, Julius Mařák a jeho škola, *Volné směry* XXVII, č. 1, 1929–1930
- Krejčí F. V., Almanach secese, *Rozhledy národohospodářské, sociální, politické a literární* V, č. 7, 1896
- Kritika kritiky a zvláště kritiky a mladí, *Výtvarná práce* V, č. 10, 24. 5. 1957
- Květ Jan–Hora Josef, *Má vlast. Česká krajina v našem malířství XIX. a XX. století*, Praha 1959
- Kyzourová Ivana, Osmdesátá: Podivná konference v NTK, *Revolver revue*, č. 82, 2011
- Lahoda Vojtěch, Český kubismus a "vertikální" kánon dějin umění, in: Kroupa Jiří–Šeferisová Loudová Michaela–Konečný Lubomír (eds.), *Orbis atrium. K jubileu Lubomíra Slavička*, Brno 2009
- Lahoda Vojtěch, Skupina 42, *Umění XLVII*, č. 1–2, 1999
- Lamač Miroslav, *Josef Mánes*, Praha 1952
- Lamač Miroslav, *Osma a Skupina výtvarných umělců. 1907–1917*, Praha 1988
- Lomová Johana, Oficiální a neoficiální v československém umění. Poznámky k výtvarnému umění v projektu COURAGE, *Muzeum* (zvláštní vydání), 2018
- Lowry Glenn D., Abstraction in 1936 Barr's Diagrams, in: Dickerman Leah (ed.), *Inventing Abstraction, 1910–1925. How a Radical Idea Changed Modern Art*, New York 2013
- Lowry Glenn D., Foreword, in: Dickerman Leah (ed.), *Inventing Abstraction, 1910–1925. How a Radical Idea Changed Modern Art*, New York 2013
- Magid Václav, Ozvěny špatného smíchu. Postinternetové umění a kulturní průmysl, *Sešit pro umění, teorii a příbuzné zóny*, č. 17, 2014
- Marek Pavel, Vznik a formování české Katolické moderny, in: Musil Roman–Filip Aleš (eds.), *Zajatci hvězd a snů. Katolická moderna a její časopis Nový život (1896–1907)*, Praha 2000

Martincová Olga, *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů*, Praha 1998

Med Jaroslav, K ideovému profilu Moderní revue, in: Urban Otto M.–Merhaut Luboš (eds.), *Moderní revue 1894–1925*, Praha 1995

Menčíková Dana, Zrod Aktivu mladých výtvarníků byl uvážený (rozhovor s Vojtěchem Adamcem ml.), *Mladá fronta XLIV*, č. 294, 14. 12. 1988

Morganová Pavlína, Bytové výstavy. Médium neoficiálního umění sedmdesátých až osmdesátých let, *Sešit pro umění, teorii a příbuzné zóny*, č. 25, 2018

Morganová Pavlína et al., *Insiders. Nenápadná generace druhé poloviny 90. let*, Brno 2004

Mráz Bohumír, Dvě jubilejní výstavy, *Výtvarná práce XVI*, č. 22–23, 1968

Mráz Bohumír–Černá Marie–Rytina Václav, *Dějiny výtvarné kultury*, 4. díl, Praha 2002

Nedoma Petr, *Inoffiziell. Kunst der ČSSR 1968–89*, Regensburg 1990

Nerad Lev, *Konfrontace*, Praha 1941

Neumann Jaromír, Boj o socialistický realismus a úkoly naší výtvarné kritiky a historie umění, in: *Za vědecké dějiny umění a novou kritiku*, Praha 1951

Nízký Jan, Vegetabilní vitalismus Ladislava Zívra, *Host*, č. 5, 1995

Novák Jan Václav–Novák Arne, *Přehledné dějiny literatury české od nejstarších dob až po naše dny*, Olomouc 1936–1939

Of the Schools (heslo), in: *Encyclopaedia Britannica*, 13. díl, Edinburgh 1797

Ondračka Pavel, Jaká generace?, *Tvar I*, č. 39, 1990

Ondračka Pavel, Svět střední generace, *Tvar I*, č. 38, 1990

Ondračka Pavel, Výtvarné umění 80. let. Paradoxní souvislosti, *Tvar I*, č. 37, 1990

Pachmanová Martina, Non-official v Řeznu, *Tvorba*, č. 22, 30. 5. 1990

Pacovský Emil, O českém moderním krajinářství, Mařákově škole a Janu Honsovi, *Veraikon VIII*, č. 1, 1922

Pánková Marcela, Aspekt osobního rozvoje, in: Pánková Marcela et al., *Jan Kotík. Texty 1939–1991*, Praha 1992

Papoušek Vladimír, *Gravitace avantgard. Imaginace a řeč avantgard v českých literárních textech první poloviny dvacátého století*, Praha 2007

Pařízková Zuzana, Odborný text o dějinách umění a terminologie, *Linguistica ONLINE*, č. 8, 2008

Pečírka Jaromír, České malířství a sochařství v 19. století (heslo), in: *Encyklopedie československé mládeže. Pro školu a dům*, 6. díl, Praha 1934

Petišková Tereza, Oficiální umění padesátých let, in: Švácha Rostislav–Platovská Marie (eds.), *Dějiny českého výtvarného umění, V, 1939/1958*, Praha 2005

Petišková Tereza, Oficiální umění sedmdesátých a osmdesátých let, in: Švácha Rostislav–Platovská Marie (eds.), *Dějiny českého výtvarného umění, VI, 1958/2000*, 1. díl, Praha 2007

Petrová Eva, Společenství individualit, in: Petrová Eva et al., *Skupina 42*, Praha 1998

- Pomajzlová Alena, Krajinářská škola Julia Mařáka, in: Blažicková-Horová Naděžda (ed.), *Julius Mařák a jeho žáci*, Praha 1999
- Pospiszyl Tomáš, Svět, v němž žijeme, in: Pospiszyl Tomáš (ed.): *Jindřich Chalupecký. Texty a kontexty kritika umění*, Praha 2023
- Prahl Roman, Čeští malíři v Mnichově, in: Petrasová Taťána–Prahl Roman (eds.), *Mnichov–Praha. Výtvarné umění mezi tradicí a modernou*, Praha 2012
- Prahl Roman, Moderní revue at/versus Volné směry, in: Urban Otto M.–Merhaut Luboš (eds.), *Moderní revue 1894–1925*, Praha 1995
- Pujman Petr, Úvahy o interpretaci, in: Opavský Jaroslav–Pešat Zdeněk–Suchomel Milan (eds.), *Pro a proti. Kritická ročenka 1963*, Praha 1964
- Raimanová Ivona, *Výstava patnácti. Generace osmdesátých let*, Praha 1988
- Rakušanová Marie, Českost a světovost moderního umění v českých zemích (1848–1948), *AUC Philosophica et Historica*, č. 2, 2024
- Rakušanová Marie, Je kubismus, který je český, světový? Případ Kubišta, *Umění LXV*, č. 5–6, 2017
- Repmec Ilja, Proti klerikalismu. Několik gloss o t. zv. katolické Moderně, *Časopis pokrokového studentstva IV*, č. 5, 1901
- Rosenberg Harold, *The Anxious Object. Art Today and its Audience*, London 1965
- Sawicki Nicholas, *Na cestě k modernosti. Umělecké sdružení Osma a jeho okruh v letech 1900–1910*, Praha 2014
- Slavická Milena–Pánková Marcela, Od redakce, in: Slavická Milena–Pánková Marcela (eds.), *Zakázané umění II., Výtvarné umění*, č. 1–2, 1996
- Slaviček Lubomír–Víchová Ilona, *Jiří Načeradský. Akryly, figury, triptychy. Práce z let 1985–1993*, Brno 2004
- Soukup Jiří, Dlouho utajovaná výstavní síň, *Pochodeň. Orgán východočeského KV KSČ LXXIX*, 2. 10. 1990
- Sova Antonín, Jaký byl můj poměr k „Moderní revui“ a k jejím představitelům, *Literární Noviny I*, 27. 10. 1927
- Sovák Miloš, *Výchovné problémy leváctví*, Praha 1960
- Šabouk Sáva et al., *K problematice struktur ve společenských vědách*, Praha 1984
- Šálková Jana, Je lehké být mladým (umělcem)?, *Tvorba*, č. 7, 17. 2. 1988
- Ševčíková Jana–Ševčík Jiří, Tři generace–tři mýty, in: Morganová Pavlína et al., *Insiders. Nenápadná generace druhé poloviny 90. let*, Brno 2004
- Šmejkal František, *Lyrický a imaginativní kubismus 1926–1935*, Brno 1983
- Šmejkal František, Publikace českých surrealistů, *Výtvarné umění XIX*, č. 9–10, 1969
- Šosová Jitka, *Nový příběh. Konstrukce kánonu českého poválečného umění po roce 1989*, Praha 2025
- Šourek Karel, *Tradice realismu v díle Vlastimila Rady*, Praha 1949

Štech Václav Vilém, Franta Kaván, *Salon X*, č. 2, 15. 2. 1931

Štemberková Marie, *Literatura v českých zemích*, Praha 2000

Švácha Rostislav–Platovská Marie (eds.), *Dějiny českého výtvarného umění, V, 1939/1958*, Praha 2005

Švácha Rostislav–Platovská Marie (eds.), *Dějiny českého výtvarného umění, VI, 1958/2000*, Praha 2007

Švec Štefan, Klišé ve čtení generací, in: Šmahelová Hana–Vojvodík Josef (eds.), *Generace, skupiny a programy v literatuře*, Příbram 2009

Teige Karel, *řarmark umění*, Praha 1964

Tetiva Vlastimil, *České umění XX. století / 1940–1970*, Hluboká nad Vltavou 2006

Tetiva Vlastimil, *České zátíší 20. století*, Hluboká nad Vltavou 1988

Theinhardt Markéta, „Česká škola?“ Na přelomu 19. a 20. století, *AUC Philosophica et Historica*, č. 2, 2024

Tomeš Jan Maria, Konfrontace 2, *Rovnost LXI*, č. 133, 14. 10. 1945

Trojan Raul–Mráz Bohumír, *Malý slovník výtvarného umění*, Praha 1990

Tuček Milan, *Dynamika české společnosti a osudy lidí na přelomu tisíciletí*, Praha 2003

Tufte Edward, *Beautiful Evidence*, Cheshire 2006

Umění a starožitnosti (katalog Dorotheum k aukci 15. 9. 2007), Praha 2007

Urban Otto M., Temný klasicismus Františka Koblihy, in: Urban Otto M.–Merhaut Luboš (eds.), *Moderní revue 1894–1925*, Praha 1995

Urban Otto M., Úvodem, in: Urban Otto M.–Merhaut Luboš (eds.), *Moderní revue 1894–1925*, Praha 1995

Urbanová-Zahradnická Marie, Zprávy umělecké a literární, *Dílo V*, č. 1, 1907–1908

V. P., Dr. Miloš Sovák: Výchova leváků v rodině, *Estetická výchova I*, č. 10, 1959

Vancl Karel, *František Kaván*, Liberec 1962

Vbk., *Literatura česká r. 1892–1908* (heslo), *Ottův slovník naučný*, 28. díl, Praha 1909

Volavka Vojtěch, *Malířství devatenáctého století*, Praha 1948

Vybíral Jindřich, *Co je českého na umění v Čechách? Vybrané texty z let 2004–2021*, Praha 2022

Výstava „Julius Mařák a jeho škola“, *Umění. Sborník pro českou výtvarnou práci*, č. 2, 1929

Winter Tomáš (ed.), *Zajatec kubismu. Dílo Emila Filly v zrcadle výtvarné kritiky (1907–1953)*, Praha 2004

Zemánek Jiří, *Přirůstky uměleckých děl 1979–1982 (výběr). K 20. výročí činnosti galerie v Hradci Králové*, Hradec Králové 1983

Zink Karel, *Knihovna Arnošta Procházky (katalog k aukci 3., 5. a 19. 12. 1926)*, 1. díl, Praha 1926

VYSOKOŠKOLSKÉ PRÁCE

Binarová Alena, *Svaz výtvarných umělců v českých zemích v letech 1956–1972: oficiální výtvarná tvorba v proměnách komunistického režimu* (disertační práce), FF UP, Olomouc 2016

Ledvina Josef, *České umění kolem roku 1980 z pohledu kulturní sociologie* (diplomová práce), Ústav pro dějiny umění FF UK, Praha 2010

Tučková Kateřina, *Skupina Radar* (disertační práce), Ústav pro dějiny umění FF UK, Praha 2014

INTERNETOVÉ ZDROJE

abART, <https://cs.isabart.org/>, vyhledáno 1. 6. 2025

Cembalest Robin, MoMA Makes a Facebook for Abstractionists, *Artnews*, 2. 10. 2012, <http://www.artnews.com/2012/10/02/moma-abstractionfacebook/>, vyhledáno 27. 5. 2025

Cepáková Kateřina, Co je po internetu? K definicím pojmu „post-internet art“, *A2*, 18. 11. 2014, <https://advojka.cz/a2-article/2014-24-co-je-po-internetu>, vyhledáno 1. 10. 2025

Databáze uměleckých výstav v českých zemích, <https://databazevystav.udu.cas.cz/cz/detail/druha-vystava-osmi>, vyhledáno 5. 6. 2025

Droitcour Brian, The Perils of Post-Internet Art, *Art in America*, 29. 8. 2014, <https://www.artnews.com/art-in-america/features/the-perils-of-post-internet-art-63040>, vyhledáno 1. 11. 2025

Grant Daniel, What Does 'Follower of Raphael' Really Mean?, *Artnet*, 9. 7. 2019, <https://news.artnet.com/market/glossary-old-master-attributions-1594426>, vyhledáno 1. 9. 2025

Inventing Abstraction, 1910–1925, *MoMA*, <https://www.moma.org/interactives/exhibitions/2012/inventingabstraction/?page=connections>, vyhledáno 1. 9. 2025

j. e. f., Mně se krása snoubí s legračností (rozhovor s Janem Steklíkem), *steklik.cz*, 18. 8. 2005, <https://steklik.cz/rozhovory/>, vyhledáno 1. 9. 2025

Kudrna Jan, 80. léta, *Telegraph*, 1. 1. 2025, <https://telegraph.cz/journal/jan-kudrna-80-leta>, vyhledáno 1. 9. 2025

Okruh vs. Škola, *Ptejte se knihovny*, 21. 4. 2009, <https://www.ptejteseknihovny.cz/dotazy/okruh-vs-skola>, vyhledáno 1. 9. 2025

Rudolf Tereza, Z pojmu postinternetové umění se stala tržní nálepka (rozhovor s Marisou Olson), *Artalk*, 24. 9. 2015, <https://artalk.info/news/z-pojmu-postinternetove-umeni-se-stala-trzni-nalepka>, vyhledáno 1. 10. 2015

Samu Margaret, Impressionism: Art and Modernity, *Timeline of Art History*, 2004, <https://www.metmuseum.org/essays/impressionism-art-and-modernity>, vyhledáno 1. 8. 2025

Slovník spisovného jazyka českého, <https://ssjc.ujc.cas.cz/>, vyhledáno 1. 9. 2025

Stejskalová Tereza, O postinternetovém umění, *Alarm*, 2. 6. 2014, <https://denikalarm.cz/2014/06/o-postinternetovem-umeni/>, vyhledáno 1. 10. 2025

Šrámek Petr, Vyšla monografie o Ladislavu Zívrovi, jediném sochaři Skupiny 42, *Vltava*, 6. 12. 2013, <https://vltava.rozhlas.cz/vysla-monografie-o-ladislavu-zivrovi-jedinem-sochari-skupiny-42-5097705>, vyhledáno 9. 6. 2025